

SERENISS.^{MO} PRINCIPI
CHRISTIANO
PYASTO

Brigij, Lignitzij, & Vvolæ
Supremo Duci.

DOMINICVS FRIDERICVS
A B B A S

SACRAE CESARAE MAIESTATIS
a SECRETIS, & Legationis
apud Venetos
Admini-
ster.

1668.

STRENGTHS. PRINCIPAL

CHRISTIAN

PYASTO

English, Spanish & French
Instruments

DOMINICUS FIDELICUS

A B B A S

SACRAE CATHOLICAE MARIANA

ASSOCIATION

of the

Admiral

of

1668

PANEGYRICVS.

Vm diù per E-
 gregij PRIN-
 CIPIS CHRI-
 STIANI PYASTI
 dotes peruagatus ani-
 mus, perindè ac ver-
 ni, florentisque Cam-
 pinitore, ac varietate

A 2 il-

illectus, sedulò cuncta
 Iustrasset, & ferè con-
 tractis per sensum rerum
 speciebus, se quasi pi-
 cturis exornasset; non
 bona tanta in sæculi in-
 vidiam, occulere vi-
 sum: cùm nec minor
 mihi iactura foret, si
 temporis iniuria exci-
 derent, tantaque ima-
 ginum nobilitate deser-
 ta mens, tam iucundo
 orbaretur solatio. Im-
 par fortassè videbitur
 ipsi Famæ stylus noster,

at-

atque argumento ingenium: sed neque idem ubique rumor sonat, aut certus peruadit, neque ideò cohibenda oratio, quia materiam non impleat; non enim in magno molimine conatus ipse sua laude caret; & æquo cum ingenti paruus annis fungitur officio, qui se totum in mare exonerat. Fides interim vel ea sit me visa, & audita promere, quòd nulla impellit,

A

3

vel

vel obsequendi necessi-
 tas ; vel blandiendi stu-
 dium : quippè de exte-
 ro **PRINCIPE** Italus
 homo, ac longo terra-
 rum spatio diffitus, ver-
 ba facturus ; nec rerum
 instantium lumine præ-
 stringor, nec spe futu-
 rarum depascor : iam
 enim **CÆSARIS** munere,
 in suam fortunam rece-
 ptus, meæ mihi fortis
 terminos defixi . Ipsa
 ergò Virtutis reueren-
 tia, atque amore addu-
 ctus,

ctus , quæ in quouis
 Mortalium sacra , in
 PRINCIPE Viro ve-
 nerabilis , inter Numi-
 num beneficia colitur ;
 Germani hominis , an
 Sarmatæ nomen in Ita-
 liam transfero ; non vt
 barbarum horreat , sed
 vt cultissimum , & suprâ
 quos illa sibi iactat in-
 genitos mores , expoli-
 tum , reuereatur . Sciat
 ipsa non Cæli horridita-
 te , aerisve intemperie
 animos ali : inter gla-

ciales vmbraſ Hercynię
 clareſcit ſapientia im-
 butus animus; ac vbi
 vicino Septentrione flu-
 mina obducta gelu, con-
 creti Fontes, ſtipatur
 Aer, vſtaq; Tellus riger,
 amœniſſimus PRINCI-
 PIS Genius effloreſcit.
 Dat quinimmò, quas
 negat ingenium ſoli de-
 liciaſ, hominis morum
 elegantia; victaque ſy-
 deris inclementia gene-
 roſè manſuetudinis in-
 fluxu miteſcit. Hinc
 olim

olim Musæ , & Artes ;
 spreta loci fama in Sile-
 siam descendere : mira-
 ri , quod exceptæ , quod
 foteꝝ , quod sibi **PRIN-**
CIPEM , non illi se
 ignoratæ viderentur :
 domum Numine reple-
 tam ; quâ fidei , quâ pie-
 tati nuncupatas aras :
 Religionem primo ,
PRINCIPEM secundo
 loco veritum : illum su-
 præ cæteros ; præ il-
 lum Leges . Hinc po-
 pulos iam ad ipsius in-

genium formatos, liberalibus disciplinis, ac institutis peruios: nil fictum: nil ad palatum Domini compositum, iamque animis boni rectique amorem coalitum; & quæ olim imitamenta nunc re ipsa virtutes. Magna hæc, & à te defluentia, **PRINCEPS**: maiora tamen quæ tibi ingenita, regalique tui generis fulgore splendentia, non infra ditionum terminos

arctantur. Dignum e-
 quidem, ingensque Na-
 turæ munus à regali
 HIAGELONICA stirpe ori-
 ginem ducere; non te
 verò nudum sanguinis
 decus ad laudem trahit:
 aliena quippe iactare
 putas, qui suum genus
 laudat. Tua sunt quæ
 amas, & quæ impensio-
 ri diligentia conquæsi-
 ta, possides. Imperia
 siquidem, & diuitias
 euertere, lumenque ip-
 sum generis obscurare

fortuna potest ; animum
 ad sublimia erectum , in
 clarissima quæque sese
 ferentem , magnum ,
 pium , beneficum non
 potest : Audiunt Fini-
 timi tuarum Urbium fe-
 licissima commercia ,
 populorum quietem ,
 Religionis incremen-
 tum . Stupent quo Gen-
 tium obsequio vigeas ;
 qua exagogæ vbertate
 polleas : quibus aulae
 lautitijs exundes : quis
 familiae numerus & cul-
 tus :

tus: quæ Regibus ipsis
 inuidenda Atria: quæ
 Belli vires, quæ Pacis
 ornamenta. Arrigitur
 dictis Cæsaris Inclÿta
 Regia, tamque lauda-
 bili imitatione gauisa,
 se in aliena domo mira-
 tur, ac stupet, vel tan-
 tū luminis ab AVGVSTI
 iubare hauriri, vel tan-
 tum à mente, non sine
 propitij Numinis affla-
 tu, instituta refundi.
 Vtrumque Princeps,
 vtrumque conuenit, du-
 pli-

plicique favore Cœli,
 ac Cæsaris donatus, quæ
 ab illis desumis, in cœ-
 teros extendis exempla.
 Mirentur fanè homines
 tuæ fortis beneficia;
 magis verò animi præ-
 stantiam obstupescant.
 Quanta in ore maiestas,
 in verbis fides, in rebus
 constantia! nec graui-
 tatem comitas minuit,
 nec sine seueritatis præ-
 sidio lenitas blanditur;
 cœteros fortuna, at ma-
 gis virtute excedis: Po-
 pulos

pulos non tam legum ;
 quàm morum disciplina
 dirigis ; irrogas ferò pe-
 nas , festinantèr præmia
 confers : abdita illæ ,
 esposita hæc , facilè cun-
 ctis arripienda ; cum ra-
 rò primæ eruantur : iam
 Populorum genio adeò
 flexo , vt pudor magis ,
 quàm formido auertat
 à culpa . Tunc ad sum-
 mum felicitatis perue-
 nisse Rempublicam ar-
 bitror , cùm non tam le-
 gum metu , quàm vene-

ratione Principis, ho-
 mines non peccant. Ea
 est inculpata vitæ au-
 ctoritas, vt ipsa perfri-
 cata frontis impudentia
 faciem exhorrescat, &
 quasi fulgure ic̄ta concidi-
 dat. Hæc mirentur Ad-
 uenæ quibus indigenæ
 fruuntur, tu refulges.
 Exculti vndique Lares,
 in altum excitata ædifi-
 cia renidentia auleis cu-
 bicula, thesauris referta
 gaza, domus plena Ima-
 ginibus, signisq; emen-
 da.

datissimis Atria, & alibi
 terrarum visuntur: non
 vbique tamen res totis
 opibus pretiosior existi-
 matur Dominus; qui hor-
 tis multo Vere pictis,
 atrijs Pario marmore
 splendentibus, parie-
 tibus purpura floridis;
 animum tamen sapien-
 tia destitutum, vitijs
 obsitum squallere finit.
 Hic nulla perindè ac
 Domini probitas, pro-
 batur imago. Ipse inter
 Auorum agalmata se

non pudibundus infert,
 & quos imitatur, He-
 roum signa securus per-
 transit, eadem conscien-
 tia fultus, cuius Ma-
 gnū AVGVSTVM testem
 ac laudatorem habet.
 Splendidæ ac prope nu-
 bes perductæ moles,
 quæq; ab impari domino
 non implentur, cum
 Aegyptiorum Templis
 conferre decet, quæ fo-
 rinsecùs Carystio, &
 Syæneo lapide collu-
 cent; intùs ringenti at-
 que

que hianti brutorum
 agmine fordent. In te
 (quæ rarò eodem iugo
 colunt) Fortuna, & Li-
 beralitas ; illa nescio
 quo vinculo huic adstri-
 cta, neque premit, ne-
 que deserit. Et mirum,
 Hercules, qua rerum af-
 fluentia ingenti PRIN-
 CIPIS Indoli sufficiant
 opes, quas nunquam
 temerè erogatas, colli-
 matis semper oculis in
 meritos iacit: idem est
 enim, qui fructus, semen
 ip-

ipsum beneficij ; dùm
 grato, ac feraci solo
 committitur ; nec mi-
 noris nuda, & nondùm
 de te merita virtus,
 quàm vetus, & tui stu-
 diosus cultus æstimari
 debet ; quod enim huic
 Iustitia, illi munificentia
 rependit ; Virtutes am-
 bæ, & Viro PRINCI-
 PE dignæ, quibus ali-
 tur Fides & incenditur.
 Hæ sunt, PRINCEPS,
 quæ duri climatis rigo-
 rem emolliunt ; quæ vel
 ab

ab inuitis Astris Anni
 vbertatem extorquent,
 quæ fortis inconstan-
 tiam defigunt; & eui-
 ctis tot montium iugis,
 emensis tot Marium
 spatijs, in alienem Or-
 bem erumpunt. At non
 istæ duntaxat, complu-
 res verò aliæ, quæ pro-
 bitate, quæ mansuetudi-
 ne, quæ animi vigore il-
 lustres. Inter quas pri-
 mo fit loco habenda
 certa sanctaque erga
 CÆSAREM fides, ac obse-
 quium,

quum, quibus sæpè cœ-
 teris exemplum, tibi
 gloriam peperisti. Ir-
 ruit nuper Scytharum
 excurrentium impetus,
 cùm Pannonico bello
 detinerentur vires Im-
 perij; Morauiamque
 truci defolatione, mise-
 randa strage depopula-
 tus, iam Silesiæ tuæ fines
 temerauerat; cum tu
 classicum canere, Iuuen-
 tutem ciere, in palantes
 erumpere paras: prò
 Religione, prò Cæsare
 æra-

ærarium fortunam, vitam impensurus; tanto animi ardore, tam festino rerum apparatu, ut vel rumor Barbarorum auribus impactus, nimbum illum teterrimum disperferit, cuius illuue absorpta Prouincia, vix demùm emergit. Nec omittenda ea, quæ nuper eidem præstitisti, atque præstas adhuc obsequij, ac beneuolentiæ officia: reuentibus quippè ex Finitimorum
 qui-

quibusdam inter instan-
 tia Imperij, ac Cæsareæ
 Domus discrimina, con-
 ferre in militare stipen-
 dium tributa; tu prom-
 pta liberalitate pudor-
 em in cæteros iniecisti,
 ac deuiçta mali genij,
 pertinacia, fidem Popu-
 lis, Cæsari ius, vim Sa-
 cramento reddidisti.
 Post erogata in Imperij
 pericula, subeunt effusi
 alacri magnificentia in
 Cæsaris felicitatem the-
 sauri; Connubia primo

Au-

Augusti festa, longaque
 Panegyri celebrata; lar-
 goque Tædarum incen-
 dio conclamatus Hy-
 menæus: Soboles dein-
 dè Cæsarea redimitis
 Aris, foliatis Templo-
 rum postibus, thure in
 Nubes eunte, igne in-
 Stellas fugiente, accla-
 mata. Quæ vnquam
 Frons visa animo con-
 uenientior, animus pa-
 tentior in Fronte? Vix
 quæ sentit expressit; vix
 ad mandata redegit; ad
 B for-

formam reduxit. Vix
 suffecere Ministri, vix
 Artes: voto, vique sua
 minora cuncta.

Adfuit VXOR Sereniss.
 LVDOVICA HANALTINA
 (neq; enim prætereâ in-
 gentis animi Fœminâ, &
 sanè tanto Coniugio pa-
 rem: cum suis Virtutibus
 æquet Heroicam suam
 stirpem, nulli in Orbe
 Secundam) Adfuit, &
 Filia; egregium nobi-
 litatis, decoris, ac pud-
 citiæ par; seque in tanti
 offi-

officij munia hilares in-
 gessere: tùmque Cælum
 ad artificis normam lit-
 teratum, depictum, ac
 florens, gemino sidere
 auctum inclaruit. At
 quam ex laudibus ve-
 stris egeram, Mulieres
 optimæ, sexus ornamen-
 ta, & Borealis Plagæ
 amœnissimum decus!
 Stirps, forma, mores
 iuxtà probari, atque ex-
 tolli possunt; licet non
 æquæ vires adsint, nec
 molem metiatur inge-
 nium,

nium, nec ponderi suffi-
 ciat. Non tamen erunt
 sine veneratione tran-
 seundæ legitimi Amo-
 ris Imagines, Fides, cha-
 ritas, castitas; quas ad-
 moto ori digito, atque
 veluti ineffabiles silen-
 tio tantum colendas,
 pertranseo. Forma ea
 est, qua Praxiteles, &
 Phidias in Cnidia Ve-
 nere, Hortensi effinxit;
 sincera, nitida, & natu-
 rali sua pulchritudine
 affurgens. Nullum inter
 ipsas

ipsas discrimen agno-
 scas: sic Filia Matrem,
 sic Mater Numen ali-
 quod refert, Iunonem
 Illam, Hanc Dianam di-
 ceres, sed nondum à Pa-
 ride, & ab Acteone vi-
 sas. Eadem in vtraque
 Frontis verecundia,
 oculorum acies; oris
 amœnitas, & concinni-
 tas incessus; est eadem
 in iisdem morum Sancti-
 tas, nullaque non arma-
 ta dulci austeritate Sua-
 uitas, quæ veluti custos,

& rigida à spectantibus
 modestiæ exactrix, San-
 cto, nulloque incurfu
 violando Pudicitiae Nu-
 mini excubias ducit.
 Sic perfectæ Matronalis
 Pulchritudinis titulos,
 laudesque cunctas sibi
 vendicat: in venustis
 enim animi fœditas cor-
 poris elegantiam cor-
 rumpit; cum absolutif-
 sima tunc sit illa iudi-
 canda, vt Græcus Ille
 facundus decernit, cum

εἰς αὐτὸ συνδράμῃ ψυχῆς ἀρε-

τῆς, καὶ σώματος οὐφορμίας;
 Gemmæ profectò, Tor-
 ques, ac segmenta, cor-
 pus, non mentem exor-
 nant; mores optima es-
 se Mulieris ornamenta
 quis dubitat; sine qua-
 rum pretio, etiamsi toto
 mundo suo complicata
 renideat, onerata vile-
 scit? Gratijs harum igitur
 videres, Indoleque
 domum enitescere; mi-
 roque facilitatis, ac mo-
 destiæ temperamento
 dispositam familiam.

Prompta cuncta ac ob-
uia. Nil triste nil suspe-
ctum; vbi officia non
peccaturis potius, quàm
si peccauerint, punien-
dis impartuntur. Quæ
in adytis, eadem in A-
trio facies, vel hìc Sole,
vel ibi conscientia teste;
vbique Domini Reue-
rentia. Hinc Iuuentutis
promiscuæ simplex, fe-
stiuæque consuetudo eò
felicior ac lætior, quò
nulla impudentiæ labe
innoxia Libertas infici-
tur:

tur: crimen horret non
 frena patitur; cum vnico
 Regentis nutu nunquã
 deuia, pareat semper.

At hæc de te, Magne
 P V E R, memorare
 conuenit, qui tanta de
 stirpe Ortus, tanto Pa-
 rentum Exemplo fultus,
 in tali Domus innocen-
 tia educatus, egregia
 Indole in spem tui in-
 gentem Germaniam ad-
 ducis. Precor iam gra-
 uitas ætatis leuitatem
 premit, intras in seria,

B

S

non

non intruderis: nec deest
 fronti gratia; nec ser-
 moni festiuitas, nec sim-
 plicitati venustas. Iam
 crepundijs relictis, Di-
 sciplinas voto hauris,
 anhelas ad Arma. Iam
 Cæsarem tuum defendis,
 Barbaris minaris, per-
 duellibus insultas; in-
 fensisque iam atque
 exardentibus oculis ar-
 ctatos Pannoniæ termi-
 nos, præceptam conspi-
 caris Transiluaniam.
 Hæc quasi cunabula, &
 ele-

elementa virtutis, ma-
 gna certe ominantur.
 Adsit incoeptis fortuna,
 atque tanto semini A-
 stra faueant, vt non im-
 parem spei Parentum,
 pijsque Gentium votis
 frugem ferat, Adfint,
 faueantque: Tu inte-
 rim miris inditijs, recta-
 que ad Gloriam via per
 Maiorum vestigia pro-
 gredere. Fertur per hęc,
 quasi per sæculi, atque
 per vitæ delitias, si quis
 candidis auibus in hæc

perducitur aduena, frui-
 turque sub decantata
 Septentrionis inclemen-
 tia, si non solis, certè Se-
 renissima Stellarum lu-
 ce: tot enim Astra di-
 cas, quot in Aula nobi-
 liores Animæ micant,
 quorum ambitu cuncta
 vigent: mutuoque ad-
 hæsiõnum connexu in-
 uectæ partes, mira sibi
 concinnitate respondēt.
 His ergò delinitus ille-
 cebris, non hæc tantum
 fatetur esse quasi magi-
 ca,

ca, & communia sensus
 illigamenta; cum alio,
 & robustiori vinculo
 detentus, fortem suam
 in secreta, & singulari
 hominis virtute miretur.

Locus hic magno
 PRINCIPIS Admini-
 stro, DYNASTÆ
 Baroni LILGVENIO
 detur; cuius tamen lau-
 des, integro ipso, in illū
 referam. Rectè quippe
 agere sub malo PRIN-
 CIPĒ aliquis potest:
 eligi raro; laudari nun-
 quam

quam . laudamur sanè ,
 cùm Domino conue-
 nientia gerimus ; quis
 enim , quod auersatur ,
 laudat ? Quòd ergò
PRINCEPS bonum
 dilexerit , fouerit , auxe-
 rit ; vt acris rectique iu-
 dicij specimen protulit ;
 sic amorem , sic obse-
 quium Populi sibi , illi
 gloriam , Reipublicæ
 felicitatem dedisse com-
 perimus . Bonum esse
 quis non dicat , qui ab
 optimo probatur ; quem

&

& Populus efferret suf-
 fragijs, si quantumuis
 liberis Comitijs, san-
 ctius ac religiosius non
 duceret Optimi PRIN-
 CIPIS iudicium? At
 qui hic ingenti sanè ver-
 borum apparatu extol-
 lere par esset. VIRVM
 ingenio præstantem,
 Genere illustrem, qui
 æqua mentis constantia,
 ac morum comitate,
 cuncta dirigit, firmat,
 exornat? Virum in hu-
 mani generis delicias
 prope

prope natum, adeòque
 impensè virtutis aman-
 tem; vt illum proprijs
 abundare non dubites,
 qui alienas fouet. Ip-
 sum PRINCIPIS ge-
 nium in illum traductum
 dicas; sic ad ipsius Ideam
 sibi commissa officia
 exequitur; perpetuoque
 relationis tenore ipsius
 lumen in suamet opera
 transfert. Bonum Pu-
 blicum, suum vocat: nec
 aliunde sibi fortunam,
 quàm ex Gentium feli-
 citate

citate conflatur ; nec ta-
 men rectè facti laudes à
 Vulgo , sed à conscien-
 tia quærit ; qua fretus ,
 cætera spernit : nec ideò
 famæ dissimulatio fa-
 mam imminuit .

Fidẽ vestrã , ò quicun-
 que magno fortunæ be-
 neficio huc aduecti , spes
 homini vestras commit-
 titis ; eorum præsertim
 obtestor , qui Cæsaris
 stipendia merentes , in
 Silesia stationem agunt .
 Dicant Ipsi quibus offi-
 cijs

cijs excepti, Duces, qua
 rerum copia detenti Mi-
 lites, his modestiam,
 beneuolentiam illis in-
 sinuet; ex quibus ea
 prodit admiratio, quæ
 in Amorem fermè, ac
 Reuerentiam abit. Iuuat
 hîc & Nostros compel-
 lare Italos, atque adhi-
 bere de Viri Ingenuo te-
 stes, duos præ cœteris:
 PICOLOMENÆVM, &
 VIALARDVM Comites,
 Præstantissimos nempè
 Viros, Militumque Cæ-
 fa-

Sarcenorum Præfectos,
 vos veritatis Amantes,
 Vos quæso patefacite
 Orbi Serenissimi PRIN-
 CIPIS eiusque Aulæ
 magnitudinem, & Glo-
 riã. Vos renunciate mi-
 hi, quo LILGVENIVS
 studio Nationis nostræ
 nomen inclytum colat;
 quo humanitatis genere
 cum officiosæ Gentis
 gloria decertet, immò
 vincat, ac nostra orna-
 menta, nescio magis lau-
 de, an verecúdia Nostri,
 in

in suam Famam vertat.

Hæc de Germani
PRINCIPIS Indole,
 Domo, & Aula com-
 plexus; chartis mihi in
 memoriæ subsidium a-
 lijs, in æmulandæ virtu-
 tis exemplum deman-
 do: peritura fortasse,
 ni virtutis effuso balsa-
 mo Libitinam euitarent:
 illius enim id, est inge-
 nium, vt quantumuis ru-
 di manu delibuta cor-
 pora à temporis labe
 vindicentur.

F I N I S.

